

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, De Obligationibus, Functionibus Et Juribus Parochialibus

Engel, Ludwig

Salisbvrgeri, 1662

§. un. Quina[m] sint indigni sepulturâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41598

cadavera inhumata relinquuntur. *a.*
abolenda. de sepult. Sac. Congreg. Episc.
quam ex Sylv. refert Barb. in Collect.
DD. ad Conc. Trid. s. 25. de ref. c. 13. n.
36.

§. UNICUS.

*Quinam sint indigni sepul-
 turâ Ecclesiastica. ?*

17 **I**ndigni censentur, qui non sunt
 de Ecclesia, videlicet Judæi & Gen-
 tiles. *c. Ecclesiam 27. de consec. dist. 1.*
 quibus etiam annumerantur infan-
 tes Christianorum, qui ante baptismū
 decesserunt. si tamen infans ab obste-
 trice, vel cum materia aut forma du-
 bia, aut etiam dum de eius vita dubiū
 erat, baptizatus sit, sepultura Eccle-
 siastica privari non debet; item si in
 utero Matris manens vnacum Matre
 moriatur, vnacum illâ sepeliendus
 est, quia pars Matris esse censetur *l. 1.*

P. 6

§. ex

S. ex. hoc. ff. de vent. inspic. si verò propter spem vitæ à præmorta Matre exsectus fuerit (quod fieri debet quando vita infantis servanda) nec tamen speratur vivus baptismum attigerit, extra locum consecratum humabitur.

II. Indigni sunt hæretici atque omnes, qui ipsis in puncto hæresis (non in alijs negotijs) favorem, auxilium, aut receptaculum præbent. *c. 2. de heret. in 6.* Sed quia nonnunquam contingit, quòd familia alicujus potentis hæretici cum comminatione gravium malorum desideret sepulturam Ecclesiasticam hæretici defuncti, ideò quæritur, an ad evitandum grave malum possit Parochus dictam sepulturam concedere? Difficultatem facit. *c. Sacris s. De his que vi metus- uè causa &c.* ubi S. Pontif. dicit, quòd propter metum nullatenus liceat communicare cum excommunicato, *quævis enim, inquit, metus attenuet culpam, eam tamen non prorsus excludit,*

dit,

dit, cum pro nullo metu debeat quis mortale peccatum incurrere, &c. ex quo textu nonnulli concludunt, quod metus non tantum non excuset à transgressione legis Divinæ, aut naturalis, sed nec etiam à transgressione legis humanæ, siquidem prohibitio communicationis cum excommunicato (de qua *in d. c. sacris* mentio fit) tantum Jure humano Pontificio, statuta sit; sicut etiam videtur nullatenus posse licere, ut propter metum, liceat contrahere cum consanguinea intra 3. vel 4. gradum, licet id impedimentum tantum Juris positivi sit, neque debeat existimari insolitum, quod lex humana etiam cum periculo mortis obliget, quemadmodum in legibus militaribus quotidianum est. Verum ego puto distinguendum, an sepultura hæretici, vel quævis alia transgressio legis Pontificiæ petatur, in contemptum Ecclesiæ, velex alia causa, v. g. ad splendorem familiæ

bosp

P 7

con-

conservandum, &c. priori casu locū
habeat *tex. d. c. sacris*, nam coope-
rari ad contemptum Ecclesiæ non est
tantum lege humana, sed utique e-
tiam Divina prohibitum juxta illud
Math. 18. qui Ecclesiam non audiērit,
fit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.
Posteriori autem casu communior est
sententia, quod gravis metus excuset
à transgressione legis humanæ, quia
non est verisimile legislatorem vo-
luisse obligare in casu tam extra-
ordinario *l. nam ad ea ff. de LL. &*
cum magno alterius damno, unde
qui justo metu adactus contraxerit
cum consanguinea, non peccabit per
contractum, peccabit autem per co-
pulam; cum enim tale Matrimonium
propter impedimentum consanguini-
tatis (quod metus tollere non po-
test, sed tantum excusare à peccato)
sit nullum, copula consequens non
tantum lege humanā sed & Divinā
prohibita erit. Verum quidem est,
quod

quòd Dux belli possit imperare militibus, eosque etiam ad periculum vitæ obligare, sed id exigit salus publica & natura belli, atque ibi aperte constat de imperantis voluntate, & milites tam periculosarum legum non ignari, nihilominus se ultroneè Ducis potestati subdiderunt. *Syl. v. metus. n.*

7. Azor. inst. Mor. lib. 1. c. 11. q. 1.

Quòd si igitur contingat cum tam periculosis minis peti sepulturam Ecclesiasticam, non in contemptum Ecclesiæ, sed pro honore familiæ, ut præmissum, Parochus non tenebitur cum gravi suo damno resistere, cessante tamen periculo tale cadaver, si ab alijs dignosci possit, iterùm exhumare debet, ut clarè constitutum est *in c. Sacris 12. de sepult.*

III. Indigni sunt in excommunicatione aut interdictione decedentes, si ante mortem saltem à simplici Sacerdote absoluti non sunt, quibus enim non communicamus vivos, etiam non com-

com-

communicare defunctis debemus. *d. c. Sacris. & c. fin. h. t. c. is, cui*
20. De sent. excom. in 6. si tamen ante
 mortē signa pœnitentiæ dederint, e-
 tiam post mortem absolvuntur, & se-
 pulturæ Ecclesiasticæ mandantur. *c. d.*
nobis. 23. de sent. excom. & d. c. is cui.

19 Cùm autem hodiè per Extravag.
 Mart. V. *ad evitanda scandala, & c.*
 nullus excommunicatus necessariò vi-
 tandus sit, nisi fuerit per Ordinarium
 tanquam excommunicatus *denuntia-*
tus, vel sit notorius *percussor Clerici.*
 ideò controvertunt DD. utrum hodiè
 excommunicati, qui vitandi non sunt,
 sepulturâ Ecclesiasticâ gaudeant? Af-
 firmativam sustinent Nav. *De sepult.*
Conf. 4 & Paul. Laym. *in Theol. mor.*
lib. 5. tract. 5. c. 5. n. 8. circa finem
& plures apud eum citati, ex eo, quòd
 circà tales excommunicatos deficiat
 ratio *in d. c. Sacris.* assignata. Ni-
 hilominus probabilius judico, si de
 excommunicatione constet publicè,
 non

non esse dandam Ecclesiasticam sepulturam, quia d. Extravag. non vult adiuuare excommunicatos, sed tantum fideles innocentes, ne facile aliquam censuram incurrant. *Cov. in relect. c. Alma Mater. de sent. excom. in 6. p. 1. §. 2. n. 11. Zoes. ad. tit. decret. de sepult. n. 9.* Notanter dico: si excommunicatio sit publica; nam si sit occulta & fortè soli Parocho cognita, non erit sepultura Ecclesiastica dene-ganda, quia privatâ scientiâ uti quidem licet quandoque in privato, non autem ad condemnationem in publico.

Quòd si quis notoriè excomunica-tus defacto in loco consecrato sepul-tus esset fortè posset tolerari propter authoritatem DD. qui primam sen-tentiam docent, multa namque pro-hibentur, quæ tamè facta sustinentur. *c. ad Apostolicam de Regul.* maximè quandò irritatio facti multa incom-moda secum trahit, ut in nostro pro-posito exhumationem cadaveris, pol-lutio-

lutionem & necessitatem reconciliandi Ecclesiam vel cœmiteriū, præjudiciū Parochianorum, qui interim propter pollutam Ecclesiam Sacrificijs, & sepulturâ carere debent.

IV. Sepulturâ Ecclesiasticâ privantur omnes in notorio peccato mortali decedentes, uti sunt in ipso crimine furti vel adulterij, &c. interempti.

200 *c. fures* 13. q. 2. item sibi mortem inferentes ex desperatione vel iracundia. *c. placuit* 13. q. 5. secus est, si ex fatuitate, vel si inflicto sibi met vulnere lethali ante mortem poeniterint, imò in dubio non debet statim præsumi quòd peccaminosè sibi ipsi mortem aliquis intulerit, nisi ex alijs conjecturis appareat. *Nav. h. t. Conf. 7. Cov. var. res. lib. 2. c. 1. n. 11.* Interim tamen quia communi hominū existimatione creditur ex desperatione & in malo statu decessisse, qui v.g. in cubiculo suspensus, aut in puteum præcipitat⁹ reperitur, ideò si ex adver-

so aliquæ coniecturæ adsint pro ipso defuncto, quòd ex corruptione mentis, aut ab alijs suspensus sit, vel quòd casu in puteum deciderit, &c. ad evitandam qualem qualem hominum offensionē fortè non inconsultò fiet, si tale cadaver de noctu sine consuetis solenitatibus in loco consecrato sepeliatur. Caterùm subitanèa morte extincti, etiamsi constet, quòd in vita sæpiùs peccaverint, nihilominus saltem privatim pœnituisse censentur.

Et Pan. in c. ex parte h. t.

V. Ecclesiasticâ sepulturâ non gaudent, qui omiserunt Paschalem Confessionem, nisi ante mortem pœnituerint. *c. omnis utriusq. 12. de pœn. Et remiss.*

VI. Usuarij manifesti mortui antequam restituerint vel de restituendo caverint. *c. 2. de usuris in 6.*

VII. Religiosi proprietarij. *c. 2. c. cum ad Monasterium de statu Mon.*

VIII. Qui in Torneamentis non causa recreationis, & honestæ armorum

ex.

exercitationis, sed cum periculo vitæ
 institutis decedunt, *c. 1. de Torneam.*
 IX. Demùm excluduntur à sepul-
 turâ Ecclesiasticâ, qui in duello etiam
 privato sine patrinis & sociis cum or-
 dinario tamen periculo vitæ, ex con-
 dicto, statuto tempore, & in loco
 convento instituto, occumbunt, *Trid.*
S. 25. de ref. c. 19. junctâ Bullâ Greg.
XIII. ad tollendum & clem. VIII. Illius
vices, & c. quòd si tamen aliquis in du-
 ello quidem lethaliter vulneretur, sed
 extrâ illud receptis Sacramentis vel
 saltem datis poenitentiae signis moria-
 tur, mihi videtur benignius non esse
 privandum sepulturâ Ecclesiasticâ,
 quidquid alij contradicant, quia Con-
 cilium tantùm loquitur de occumben-
 tibus in duello, nec ex Bullis aliud e-
 vincitur: proindè locus est receptæ
 doctrinæ, quòd poenæ potiùs interpre-
 tatione leniendæ quàm exasperandæ,
 nec ad casus etiam planè similes ex-
 pressis extendendæ sint.

Pra.

Præterea poenæ duellantium non habent locum in illis, qui dum sese invicem in platea offendunt, statim ibidem dimicant, quia cum termini poenales sint strictè accipiendi, talis dimicatio non est propriè duellum, quod fit ex condicto & statuto tempore, sed potiùs repentina aggressio & defensio. Item volunt nonnulli, calore iracundiæ excusari à poenis duelli, qui in continenti accederent ad locum aliquem, ibique dimicarent, vid. cc. apud Barb. in. collect. DD. ad Concil. Trid. s. 25. de ref. c. 19. n. 13. & seqq.

Sed quid si miles in exercitu, Vir ²² equestris in Aula Regia officio, dignitate Ducis, aut Principis favore ob ignaviae suspicionem excidere debeat, nisi identitem provocanti se sistat. Item si ad pugnandū lacessens alterum crebra convitia, & contumelias adiiciat, quâ iste molestiâ se liberando & subeundo dedecore aliter liberare non

non possit, nisi armis congre- diatur, nunquid si talis provocatus in duello occumbat, sepulturâ Ecclesiasticâ privari debbit? In similibus circumstantijs acceptantem duellû oblatum non animo occidendi provocantem, sed gratiâ meræ defensionis, saltem in foro interno excusari putant Lucas Floronus. *de duello, c. 6 §. 2.* Fillivo *tom. 1. tract 15, cap. 5. n. 107. & 113.* Laym. *in Theol. mor. lib. 3. tract. 3 p. 3. c. 3. n. 3.* Nav. *c. 15. n. 3. & 4.* pro eaque sententia speculativè plures rationes faciunt, quas adducit Lessius *de I. & I. lib. 2. cap. 9. dubio. 12. n. 83.* practicè tamen contrarium tenendû videtur propter malas consequentias, & quòd plerumque aliud mediata sit conservandi honorem, v. g. dicendo ad provocantem, se paratum fore, si per Ecclesiam liceret, vel provocantem experturum, quocum negotium habeat, si palam, & non proditorie aggressus fuerit &c. *Lessius d. l. n. 83.*

d. l. n. 84. Peregrin. de duello. q. 24.

Sed quidquid sit de hac difficultate 23
 an exculetur qui merè defensivè duellum honoris causâ sùcipit, quæ non est de præsentî instituto latiùs examinanda, interim tamen si supponerem sententiam affirmativam, dicerem tamen occumbentè in tali duello nõ esse Ecclesiasticè sepeliendum. id quod evincere videtur Bull. Clem. VIII. *illius vices, &c.* §. 5. ubi apertè statuitur poenas duellantium procedere, si unus miles cum a tero etiam ex hostili castro, etiam Ducum permissu privatâ tamen de causâ duellum ineat: quale duellum profectò miles sine ingenti apud totum exercitum diffamatione, & contemptu utique detrectare non potest. ratio autem fundamentalis est, quòd ad execrationem & extirpationem alicujus gravis criminis (in genere talis) aut abusus, multa fiant sine culpa verâ quæ non sunt sine causa aut culpa præsumptâ & sæ-

& sæpenumero aliquis ex præsumptione mali damnetur, qui tamē revera est innocens. ita electus per Simoniam alterius etiam ignoranter, dignitate privatur. *c. nobis fuit. 27. de Simonia.* ita filij hæreticorum, item filij eorum, qui crimen læsæ Majestatis perpetrarunt, graviter puniuntur, per privationem bonorum, successionum, dignitatum, &c. ut ipsis *mors sit solatio, & vita supplicium*, quamvis ex sua persona nihil commiserint. *c. vergentis. 10. de heret. l. quisquis. C. ad. l. Jul. Majest.* ita multorum locorum sunt statuta, ut cum armis deprehensus in carcerem impingatur, imò nonnunquam illicò suspendatur, nulla admiffa excusatione, quòd fortassis ad defensionem contra hostem arma gestaverit.